

CONSULTATIEREACTIE

Reactie van de Nederlandse Vereniging van Banken op de Implementatiewet Registratie uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies.

Datum: 15 mei 2020

Inleiding

De Nederlandse Vereniging van Banken ("NVB") heeft met belangstelling kennis genomen van het wetsvoorstel dat strekt tot implementatie van de verplichting tot het bijhouden en centraal registreren van informatie over uiteindelijk belanghebbenden (ultimate beneficial owners) van trusts en soortgelijke juridische constructies.

Zoals ook in onze reactie op het wetsvoorstel UBO-register voor ondernemingen is verwoord is de NVB van mening dat er geen onderscheid gemaakt zou moeten worden tussen de bevoegde autoriteiten (die toegang tot alle informatie over de UBO krijgen) en banken die maar een beperkte set van informatie krijgen. Dit ondanks de wettelijke verplichting die banken hebben om deze gegevens op te vragen.

Uitgebreide reactie per punt beschreven

Algemeen

- Volledige toegang tot UBO registergegevens is essentieel. Evenals het UBO register voor ondernemingen krijgen banken ook bij trusts en soortgelijke juridische constructies maar de beperkte set (geen geboortedag van de UBO) aan informatie. Dit betekent dus ook dat zij deze informatie (voor mogelijk grote groepen UBOs) niet geautomatiseerd kunnen overnemen uit het register. Bovendien leidt deze werkwijze tot dubbel werk voor de klant. De set van informatie die bij het register wordt aangeleverd, moet ook bij de bank worden aangeleverd. Een UBO die zich verschuilt zal via de formele structuur niet "ontdekt" worden. Zo'n UBO wordt geïdentificeerd op grond van feiten en omstandigheden (bijv. in de praktijk is er contact met een persoon die niet in de formele structuur voorkomt). De NVB stelt daarom wederom voor om banken toegang te geven tot de volledige set van informatie en documentatie van de UBOs.
- Van belang dat het register betrouwbaar en actueel wordt en blijft. De eerste stap is dat er controle plaatsvindt door de KvK bij het registratieproces. Daarnaast stelt de NVB voor om periodiek de juistheid van UBO gegevens te laten bevestigen door de trusts/vergelijkbare juridische constructies, omdat dit bijdraagt aan de betrouwbaarheid van het register.
- Er moet invulling worden gegeven aan de risicogebaseerde benadering uit de Wwft. Dat wil zeggen dat volstaan kan worden met een toets op het UBO-register, tenzij er sprake is van een hoger risicosituatie.
- Een technisch goede, veilige en geautomatiseerde uitwisseling van gegevens, waarbij het register een signaalfunctie krijgt richting instellingen (bijvoorbeeld op het moment dat een onderzoek van de beheerder n.a.v. een melding van een discrepantie, is afgerond) is noodzakelijk; en
- In de MvT duidelijkheid verschaffen over de terugmeldingsplicht versus de meldverplichtingen uit de Wwft. Als er gerede twijfel bestaat over de in het register opgenomen of ontbrekende informatie, die tot gevolg heeft dat daardoor de werkelijke UBO wordt verborgen of verhuld, wordt deze gemeld aan de FIU conform de geldende meldplicht in de Wwft. De NVB stelt voor om in de MvT op te nemen dat in dat geval de terugmeldplicht ingevolge dit wetsvoorstel wordt opgeschort.

Artikelsgewijs commentaar

- Pag. 28 MvT. De NVB vraagt zich af als de trustee een bedrijf of juridische professional inschakelt voor het nakomen van de wettelijke verplichtingen, wie dan uiteindelijk verantwoordelijk is. Dit wordt namelijk niet duidelijk in de Memorie van Toelichting. Als banken third party reliance toepassen, blijven zij uiteindelijk verantwoordelijk voor het uitvoeren van de KYC/CDD. Dit staat duidelijk in de Wwft. De NVB stelt in dit kader voor om ook hier op te nemen dat de trustee uiteindelijk verantwoordelijk is voor de registratie en het bijhouden van de informatie in het UBO register als de trustee een juridische professional inschakelt voor het zorgdragen van de verplichtingen.
De NVB stelt verder voor duidelijk te definiëren wat precies moet worden verstaan onder een juridische professional en wat de aansprakelijkheid is van een dergelijke partij in dit kader.
- Pag 33. Art. 3: Reikwijdte. In het voorstel wordt aangegeven dat de wet van toepassing is op trust(s) waarvan trustee in Nederland woonachtig of gevestigd is of waarvan de trustee buiten de EU woonachtig of gevestigd is en namens de trust in Nederland een zakelijke relatie aangaat of onroerend goed verwerft.
Wij begrijpen hieruit dat Nederlandse trusts die een trustee buiten de EU hebben aangewezen en die enkel buiten de EU investeringen doen niet onder de reikwijdte van dit wetsvoorstel vallen. De NVB vraagt zich af of hier geen maas in de wet ontstaat?
- Wanneer een trustee een rechtspersoon (corporate trustee) betreft, wie dient er in dat geval aangemerkt te worden als UBO van de corporate trustee en als zodanig gemeld te worden in het register?
De NVB zou dit graag verduidelijkt willen zien in de Memorie van Toelichting.
- Pag. 33 De NVB merkt op dat Fondsen voor Gemene Rekening (FGR) enorm in omvang verschillen. In dat kader vraagt de NVB zich af of er geen onderscheid gemaakt moet worden tussen fondsen in de beperkte familiesfeer (die meer op een Angelsaksische trust lijken, namelijk ingesteld voor vermogensoverdracht met fiscaal motief) en grote – vaak gereguleerde fondsen (waarbij het zinloos is om elke kleine belegger te screenen, bovendien is er “introductie” door de fondsbeheerder). Voor de laatste situatie geldt dan de gewone regel van >25% en/of kapitaalbreng.
De NVB geeft in overweging om hiervan de niet-gereguleerde fondsen uit te sluiten, omdat daar immers geen “introductie” door de fondsbeheerder kan plaatsvinden.
- Pag. 36 MvT: bij de opsomming van gegevens bij openbaarheid van het register ontbreekt het unieke registratienummer van de trust dat op alle correspondentie moet worden vermeld (zoals aangegeven op pag. 23 bij pt. IV).
Dit is ook een referentiepunt voor de bank als zij het register raadpleegt. De bank kan namelijk alleen op naam van de trust zoeken. Om er zeker van te zijn dat het de juiste trustgegevens raadpleegt (als er namen van trusts zijn die op elkaar lijken) is een uniek registratienummer van belang.
- Pag. 37, artikel 8 betreft verwerken van persoonsgegevens van verzoeker. Hierin staat dat het BSN van een verzoeker wordt vastgelegd.
De NVB gaat er van uit dat dit niet betekent dat de duizenden CDD-analisten die bij de banken werken hun persoonsgegevens en BSN moeten registreren bij de Kamer van Koophandel.
- Pag. 40, artikel 17: Verwerking terugmelding. De terugmelding wordt als een zeer “mechanisch” proces beschreven. In principe moet de trustee acteren op gemelde verschillen. Dat zal in gevallen dat er echt sprake is van verhulling van UBO(s) weinig tot geen soelaas bieden.
De NVB vraagt zich af hoe geborgd gaat worden dat dit een effectief proces wordt?

- Bij een verschillenmelding worden “de overige UBO's” in kennis gesteld. Hieruit maken wij op dat de eventueel betrokken UBO niet wordt geïnformeerd.
De NVB ziet hier graag een toelichting op.
- Pag 14 MvT: in de laatste alinea staat een typo ‘€10.000,-- in contacten verricht’. Dit moet ‘contanten’ zijn.

Uiteraard zijn wij graag bereid om deze schriftelijke reactie nader toe te lichten.
Contactpersoon hiervoor is: Yvonne Willemsen (willemsen@nvb.nl).